

Αθήνα, 23.05.2025

Προς: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Λεωφόρος Μεσογείων 119, 10192 Αθήνα

Κοιν: Γραφείο Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σταύρου Παπασταύρου
Γραφείο Γενικού Γραμματέως Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, κου Αριστοτέλη Αιβαλιώτη

Θέμα: Απάντηση στην από 14.05.2025 και με α.π. Ερώτησης 1895/14.05.2025 (α.π. ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/51851/1542/21.05.2025) Αναφορά του πολιτικού κόμματος ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ με θέμα: « Αιτήματα και προβληματισμοί που διατυπώνονται σε ανοικτή επιστολή φορέων της Θάσου σχετικά με τη σχεδιαζόμενη αποθήκευση CO₂ στον Πρίνο »

Αξιότιμες Κυρίες, Αξιότιμοι Κύριοι,

Όπως έχουμε εκθέσει και σε προγενέστερες ερωτήσεις κοινοβουλευτικού ελέγχου αναφορικά με τον εν θέματι έργο, θα θέλαμε και με την παρούσα να θέσουμε υπόψη σας τα ακόλουθα σχέση με την Αναφορά που μας έχει αποσταλεί :

Με το άρθρο 228 του Ν.4920/2022 (ΦΕΚ Α' 74/15.04.2022) διευρύνθηκε ο σκοπός της ΕΔΕΥΕΠ Α.Ε. σε έργα Αποθήκευσης Διοξειδίου του Άνθρακα και η ΕΔΕΥΕΠ Α.Ε. ορίζεται ως η αρμόδια αρχή να διαχειρίζεται τα αποκλειστικά δικαιώματα του Δημοσίου περί εξερεύνησης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και άλλων αερίων ή υγρών στοιχείων και ενώσεων σε γεωλογικούς σχηματισμούς. Περαιτέρω, με την με Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΓΓΕΟΠΥ/9845/512 (ΦΕΚ 611/Β/09.03.2023) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Εταιρεία ορίστηκε φορέας υλοποίησης για το Υπο-έργο 2 «Ανάπτυξη τεχνολογίας δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα».

Η δέσμευση και η υπόγεια αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα αποτελεί ένα από τα ισχυρότερα εργαλεία για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης και την επίτευξη των στόχων του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), καθώς επιτρέπει την καθαρή μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.

Η γεωλογική αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα, η οποία είναι απαραίτητη για την επίτευξη των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων, μπορεί να γίνει μόνο σε κατάλληλους για τον σκοπό αυτο γεωλογικούς σχηματισμούς, όπως εξαντλημένα κοιτάσματα πετρελαίου ή φυσικού αερίου, υπόγειους υφάλμυρους υδροφορείς, κλπ. Στην Ελλάδα, όπου δεν υπάρχουν πολυάριθμοι τέτοιοι γεωλογικοί σχηματισμοί όπως συμβαίνει στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας με το μακρύ ιστορικό σε εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, το σχεδόν εξαντλημένο κοίτασμα του Πρίνου αποτελεί τη μοναδική ρεαλιστική και πλέον ασφαλή λύση βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα λόγω (α) της γεωλογικής δομής του υπεδάφους και του ταμιευτήρα, τα οποία έχουν δοκιμαστεί στο πέρασ δεκάδων εκατομμυρίων ετών ότι λειτουργούσαν αποτελεσματικά ως παγίδες εγκλωβισμού υγρών και αερίων υδρογονανθράκων (β) της διαθεσιμότητας εκτεταμένων δεδομένων για το υπέδαφος

(γεωλογία, ιδιότητες του ταμιευτήρα κ.ο.κ.), η οποία προέκυψε λόγω των 40+ ετών παραγωγής στη περιοχή.

Η δέσμευση και η υπόγεια αποθήκευση διοξειδίου του στην περιοχή του Πρίνου είναι ένα από τα σημαντικότερα στη νότια Ευρώπη και έχει χαρακτηριστεί ως ευρωπαϊκό «Έργο Κοινού Ενδιαφέροντος» (Project of Common Interest, PCI). Το έργο θα μετατρέψει το σχεδόν εξαντλημένο κοίτασμα πετρελαίου του Πρίνου σε υπόγεια αποθήκη διοξειδίου του άνθρακα, το οποίο θα αποθηκεύεται μόνιμα στον γεωλογικό σχηματισμό δημιουργώντας νέες σταθερές ενώσεις (ορυκτά). Πρέπει να σημειωθεί ότι η εξόρυξη πετρελαίου πραγματοποιείται στην περιοχή εδώ και πάνω από 40 χρόνια χωρίς περιβαλλοντικά προβλήματα και σε αρμονική συνύπαρξη με τις υπόλοιπες δραστηριότητες της περιοχής, όπως ο τουρισμός, προσφέροντας κατά αυτό το τρόπο τις πιο σημαντικές διαβεβαιώσεις για ασφαλή αποθήκευση (δίχως διαρροές δηλαδή στην ατμόσφαιρα ή στη θάλασσα). Η ανάπτυξη του έργου θα γίνει με πλήρη σεβασμό στην περιβαλλοντική νομοθεσία καθώς και την Ευρωπαϊκή Οδηγία που διέπει τους κανόνες ασφαλούς αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα. Επίσης, η αποθήκευση θα γίνεται αυστηρά και μόνο βάσει των κανόνων που θα ορίζονται στην άδεια αποθήκευσης και στην ΑΕΠΟ του έργου. Σημειώνουμε ότι η αδειοδότηση των τόπων αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα και η σχετική διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης ρυθμίζονται σε εθνικό πλαίσιο από την ΚΥΑ με αριθμ. στοιχεία Η.Π. 48416/Ε.103/7.11.2011 (ΦΕΚ Β'2516) η οποία ενσωματώνει την Ευρωπαϊκή οδηγία 2009/31, και την κείμενη νομοθεσία (ν.4920/2022 και ν. 4964/2022).

Από την πλευρά της, η ΕΔΕΥΕΠ έχει ενεργήσει τηρώντας το θεσμικό της ρόλο και με βάση τη κείμενη νομοθεσία. Συγκεκριμένα, ο έλεγχος της καταλληλότητας ως τόπου αποθήκευσης γίνεται με βάση τα κριτήρια που περιγράφονται στο Παράρτημα Ι της ΚΥΑ με αριθμ. στοιχεία Η.Π. 48416/Ε.103/7.11.2011 (ΦΕΚ Β'2516), η οποία μεταφέρει στην ελληνική νομοθεσία την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/31/ΕΚ. Σε κάθε περίπτωση η άδεια αποθήκευσης, έχει αποσταλεί για έλεγχο στη DG CLIMA της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Διευκρινίζουμε επίσης (προς αποφυγή δημιουργίας λανθασμένων εντυπώσεων στη βάση όσων αναφέρονται στην Αναφορά) ότι α) η συγκεκριμένη περιοχή έχει μία από τις χαμηλότερες σεισμικότητες σε ολόκληρο τον ελληνικό χώρο (η σεισμικότητα στη λεκάνη του Πρίνου αλλά και της γύρω περιοχής είναι ιδιαίτερα χαμηλή βάσει στοιχείων του Εθνικού Αστεροσκοπίου των Αθηνών και των Εργαστηρίων Σεισμολογίας του ΕΚΠΑ και ΑΠΘ), και β) η όρυξη γεωτρήσεων ΔΕΝ ενέχει τον κίνδυνο σεισμικής διέγερσης, όπως άλλωστε αποδεικνύεται από την όρυξη πάνω από 70 γεωτρήσεων κατά τη διάρκεια της εκμετάλλευσης του κοιτάσματος πετρελαίου κατά τα τελευταία 40 έτη, χωρίς κανένα πρόβλημα.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι εξαιτίας της ένταξης του έργου στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ο φάκελος του έργου, μαζί με τις τεχνικές και περιβαλλοντικές του μελέτες, ελέγχεται σε διάφορα στάδια από την DG COMP με την συνδρομή της DG CLIMA, προσφέροντας μια επιπλέον δικλείδα ελέγχου και ασφάλειας. Τη διαδικασία αυτή παρακολουθεί και συμμετέχει και η ΕΔΕΥΕΠ ως αρμόδια αρχή.

Από τα ανωτέρω, συνάγεται ότι οι ισχυρισμοί στην ανωτέρω Αναφορά δεν είναι βάσιμοι και η Ελλάδα, όπως και πολλές άλλες χώρες, στρέφεται στην τεχνολογία CCS ως ένα από τα εργαλεία για να αντιμετωπίσει την επείγουσα πρόκληση της μείωσης του αποτυπώματος άνθρακα και της τήρησης των διεθνών περιβαλλοντικών δεσμεύσεων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,



Ευθύμιος Ταρτάρας

Σύμβουλος Διοίκησης ΕΔΕΥΕΠ Α.Ε.

